

**ПРЕДЛАГАЧ: Градоначалник на Општина Чучер-Сандево
Сашко Комненовиќ**

**ИЗГОТВУВАЧ:
Одделение за јавни дејности**

**ПРОГРАМА
НА ОПШТИНА ЧУЧЕР САНДЕВО
ОД ОБЛАСТА НА КУЛТУРА ЗА 2025 ГОДИНА**

Скопје, 2024 година

Врз основа на член 22 став (1) точка 5 и член 36 од Законот за локалната самоуправа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 5/02 и („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.202/24), и член 16 став (1) точка 5 од Статут на Општина Чучер Сандево („Службен гласник на општина Чучер Сандево“ бр.5/19), Советот на Општина Чучер Сандево на **47-та седница**, одржана на **30.12.2024** година, донесе

ПРОГРАМА
НА ОПШТИНА ЧУЧЕР САНДЕВО
ОД ОБЛАСТА НА КУЛТУРА ЗА 2025 ГОДИНА

1. Вовед

Културата на еден народ е неговото најголемо богатство, слика за неговата традиција, историја, постоење... Со одржување, збогатување и негување на постоечките културни богатства го чуваме и одржуваме нашиот идентитет, но улогата на културата е значајна и како средство за промовирање на економскиот развој. Тоа е и појдовна основа на Програмата за култура-да се идентификуваат постоечките и потребните извори за надградба, зацврстување и промовирање на постоечките културни богатства и вредности, да се препознаат и утврдат потребите и интересите на граѓаните, особено на најмладите за видот и типот на културни манифестации, но и да се изнајдат соодветни начини за подобра информираност и стимулација на граѓаните во културните настани.

2. Цели на Програмата

Општа цел на Програмата за активностите на Општина Чучер Сандево од областа на културата за 2025 година е издигнување на културата и во рурални средини, збогатување на културниот живот, издигнување на свеста кај граѓаните за активно учество во културниот живот, промоција, афирмација и негување на македонскиот фолклор и традиција, афирмација на млади таленти но и да се даде поттик, поддршка, шанса и на младите уметници, талентираните граѓани, културните работници да се вклучат во културниот живот.

Специфични цели на Програмата од областа на културата се:

*Негување на фолклорот, обичаите, музиката и други културни вредности, поттик за активно учество на граѓаните, особено најмладите во културните настани на општината;

*Организирање културни манифестации, поттикнување на разновидни специфични форми на творештво, поттикнување на интерес и љубов на граѓаните, а особено на најмладите кон уметноста и културата.

*Дружење со граѓаните, но и зближување на граѓаните со работата на Општината преку спортските и културните манифестации, како и поттикнување и мотивирање за учество во спортски, образовни, културни и забавни манифестации.

3.АКТИВНОСТИ

3.1. Одбележување на значајни празници

1.Традиционало одбележување на верски празници

Со цел зачувување и спречување на згаснување на стари традиции, Општината ќе учествува со поддршка на:

- **Водици** - одбележување на празникот во Општина Чучер Сандево. Општината објавува повик на почетокот на Јануари на којшто се пријавуваат организатори од населените места, кои го одбележуваат празникот со фрлање на крст во водите на река. За лицето кое ќе го фати крстот ќе се додели награда;

- **Прочка Кучевиште-Маскембал** - Општината обезбедува маски коишто писмено, со Испратница ги доделува на организаторите од населеното место;

- **Велигден-Побожје-Маскембал** - Општината обезбедува маски коишто писмено, со Испратница ги доделува на организаторите од населеното место;

-**Св.Сава** -с.Кучевиште;

-**Бајрам**

Средствата ќе се доделуваат/реализираат врз основа на поднесено барање.

2. Новогодишни активности

По повод новогодишните празници жителите на Општина Чучер Сандево ќе имаат можност да се забавуваат во дворот на ОЈУ „Партизански дом Сандево“Сандево, каде што ќе се организира богата новогодишна културно-уметничка програма. На истата, покрај музички точки кои ќе ги подготвуваат учениците од основните училишта и градинката на Општината, се планира настап и на естрадни уметници, фолклорни групи и актерски групитеатар, комичари и други гости соодвено за настанот.

Период за реализација на активноста: во тек на 2025 година

Реализатор: Општина Чучер-Сандево

Потребни средства:200.000,00 ден.

3.2. Настан „ДЕНОВИ НА ЛИКОВНА УМЕТНОСТ„

Општина Чучер Сандево започнува со одбележување на Светскиот ден на уметноста со што нашата земја ја вклучивме во големото светско семејство што го одбележува овој празник - раѓањето на Леонардо да Винчи (15 Април).

За одбележување на овој ден, ќе го претстават талентот младите уметници од Општината. Со цел конекција меѓу уметноста и младите жители на Општина Чучер Сандево, ќе бидат поставени и штафелаи со платна, на кои талентирани ученици од основните општински училишта ќе можат да сликаат. Учениците ќе ги изработуваат своите дела заедно со веќе истакнати ликовни уметници од нашата Општина (10-15 учесници)

Воедно, ќе бидат поставени и детски уметнички катчиња во кои децата-посетители ќе можат да направат сопствена уметничка ракотворба.

Период за реализација на активноста: Месец Април 2025 година

Реализатор: Општина Чучер-Сандево

Потребни средства: 60.000,00 ден.

3.3. Настан „САНДЕВО ФЕСТ „

Сандево Фест ќе се одржи Август/Септември. Активностите ќе се спроведат во два дена. Во текот на двата дена ќе се одржи културно-забавна манифестација со настап на музички ѕвезди.

Манифестацијата ќе биде од културно забавен карактер.

Период за реализација на активноста: Август/Септември 2025 година

Реализатор: Општина Чучер-Сандево

Потребни средства: 1.000.000,00 ден.

3.4. Одбележување на Ден на Општина-17^{ти} Ноември

Прославата на Ден на Општината се користи со цел одбележување на денот кога Општината е формирана.

По тој повод, во големата сала на Општината ќе бидат организирани следните активности:

- Изложени сликите од „Денови на ликовна уметност 2025,,;
- Потоа, овој ден ќе бидат читани дела по литературни конкурси на тема „Мојата Општина“ (во училиштата, период претходно ќе се известат/организираат);
- Третата активност е конкурс за „Најуредена училница,,. Заинтересираните ученици и наставници доставуваат барање по конкурсот за училница од Одделенска настава и најуреден кабинет од предметна настава. По барањата од конкурсот одлучува комисија формирана од Општина Чучер-Сандево, односно Одделението за јавни дејности, тие ќе ги изберат најдобрите во овие категории;
- Четвртата активност ќе биде доделување на пофалница за најдобро организиран настан во училиштата. (ООУ по својата програма работат на активности и настани).

На Манифестацијата ќе настапат хорвите и солисти на основните училишта во Општината и КУД „Александар Урдаревски“.

Воедно, на манифестација ќе се изврши наградување на младите, односно учениците од ООУ во општина Чучер-Сандево кои учествуваат на „Денови на ликовна уметност,, кои имаат изготвено текст на тема „Мојата Општина,, и награда за „Најубава училна,,

Во рамки на оваа манифестација предвидени се и следниве активности:

- Доделување благодарници/пофалници за талентирани ученици кои учествуваат на настанот;
- Свечено доделување на Пофалница на лицата на кои им се доделени награди и признанија по Програма за спорт за 2025 година и
- Доделување благодарници на заслужни соработници/помагатели

Време на реализација: - 17 Ноември 2025 година

Реализатор: Општина Чучер-Сандево

Потребни средства: 60.000,00 ден.

3.5. Манифестација за ИЗБОР НА НАЈДОБРО ВИНО И РАКИЈА во општина Чучер Сандево

Манифестацијата во 2025 година ќе се одржи по четврти пат. Воедно, Општинта ќе вложи максимални напори одбележувањето на овој настан да премине во традиција во Општината.

Настанот ќе се одржи во соработка со Здружение на пензионери. Поради тоа што „Сите сме нивни деца“, ќе се одбележат повеќе поводи: „Недела на грижа на старите лица,, празник на Општината, Месец на виното. Покрај што ќе биде овозможено дружење, Пензионерите се оние од кои треба да се учи и за начинот на одгледување на лозови насади, за начинот на подготовка на вино и ракија, па затоа, пензионерите ќе бидат главни гости на овој настан. Местото на одржување ќе биде различно секоја година.

Организаторот, навремено обезбедува учесници, потоа лиценцирани дегустатори, награди и признанија.

Период за реализација на активноста: Ноември 2025 година (еден ден во периодот 21 до 28 ноември)

Реализатор: Здружение на пензионери на Општина Чучер Сандево, ОЈУ Партизански Дом Сандево, Општина Чучер Сандево

Потребни средства: 50.000,00 ден.

3.6. Архео Парк Бразда

Во северното подножје на ридот кадешто се составуваат двете реки во Бразда, на зарамнетиот врв на Градиште, на јужната и запападната падина, лежат остатоци од утврдената раноантичка населба (7-4 век п.н.е), распоредена на неколку подсидани тераси, на површина од 4,5 Ха.

Јасни се повеќе елементи од нејзиното градење, намена и историјат. По намената, гробницата била несомнено владетелска. За тоа зборува пред се нејзината големина, потоа квалитетот на градење и обработка на блоковите, за што биле ангажирани врвни архитекти.

Од 2016 година за „Архео Паркот Бразда“ се грижи Институтот за Археолошки Истражувања – Скопје во соработка со Н.У. Археолошки музеј на Македонија, а со поддршка од Министерство за култура на Р. Македонија. Од нивна страна вложено е во оплеменување на просторот како и негово издигање до ниво на препознатливост. Одтогаш, во паркот се обновуваат постоечките содржини, се додаваат нови, се зголемил бројот на информативни и патоказни табли, а се снимиле и неколку промотивни видео материјали. Воедно, изработена е и веб страна arheoparkbrazda.mk, на која може да се запознаеме со повеќе содржини.

Сепак, неопходно е и поголемо вложување со цел зачувување како и издигање на локалитетот на туристичка атракција-како единствен на Балканот од тој период.

Период за реализација на активност: Во текот на годината

Реализатор: Општина Чучер-Сандево

Потребни средства: 60.000,00 ден.

3.7 Доделување на финансиска поддршка на здруженија и други организации кои работат во областа на Култура

Општината ќе се залага за презентирање и афирмирање на традиционално наследство преку обележување на значајни датуми од културата, преку фолклорот, традицијата и обичаите.

Финансиска поддршка на здруженија на граѓани и организации кои работат работи во област на култура за реализација на активности од област на култура ќе се доделува врз основ на барање со целосна програма и финансиска конструкција од настанот а по добиена согласност од Совет на Општина Чучер Сандево.

Време на реализација: 2025 година

Реализатор : Здружение на граѓани и организации кои работат во област на култура

Вкупно средства: 300.000,00 денари

4.Буџет

За реализација на планираните активности по оваа Програма, во Буџетот на Општината Чучер Сандево за 2025 година се предвидени 1.730.000,00 ден.

5. Надзор

Надзор над спроведувањето на програмата врши Градоначалникот на општина Чучер-Сандево, преку Одделението за јавни дејности.

6.Завршни одредби

Оваа Програма влегува во сила со денот на донесувањето, ќе се објави во “Службен гласник на Општина Чучер-Сандево”, а ќе се применува од 01.01.2025 до 31.12.2025 година.

Бр.08-2212/17
30.12.2024 година
Чучер Сандево

СОВЕТ НА ОПШТИНА ЧУЧЕР САНДЕВО
ПРЕТСЕДАТЕЛ
Сања Петрушевска

